

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 32, 2016

Nummer 32, 2016

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:2383](#) 10-08-2016

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:2370](#) 20-07-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:5326](#) 30-06-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:5161](#) 23-06-2016

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2016:4701](#) 14-06-2016

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:4998](#) 10-08-2016

RECHTSPRAAK

Ontkenning vaderschap door zoon. Zoon wist vanaf zijn twaalfde jaar dat de broer van zijn juridische vader zijn biologische vader is. Hij dient het verzoek tot ontkenning van het vaderschap te laat in. De rechtbank gaat voorbij aan de termijn.

Verzoeker heeft naar voren gebracht dat zijn moeder al jarenlang voordat zij is gescheiden van de vader niet meer met hem samenwoonde en ook geen intieme relatie met hem had. Tijdens het conceptietijdvak heeft zijn moeder geen gemeenschap met haar echtgenoot gehad. De moeder had wel een intieme relatie met de broer van zijn vader. Deze is de biologische vader van verzoeker. Toen de moeder zwanger bleek is er een familieruzie ontstaan, hetgeen er onder meer toe heeft geleid dat de moeder verzoeker alleen heeft opgevoed.

Toen verzoeker 12 jaar oud was heeft zijn moeder hem verteld wie zijn biologische vader is. Verzoeker heeft nooit enig contact gehad met zijn wettige vader. Met zijn biologische vader had hij tot zijn 18e jaar af en toe contact, welk contact zich na zijn 18e jaar heeft geïntensiveerd en zich heeft ontwikkeld tot een warme vader-zoonrelatie. Zowel verzoeker als zijn biologische vader willen graag dat hun band geformaliseerd wordt.

De rechtbank stelt vast dat verzoeker zijn verzoek niet heeft ingediend binnen de wettelijke termijn. Verzoeker heeft een beroep gedaan op artikel 8 EVRM, stellende dat de termijn genoemd in artikel 1:200 lid 6 BW in strijd is met artikel 8 EVRM.

De rechtbank stelt voorop dat het stellen van termijnen in beginsel gerechtvaardigd is. Het EHRM heeft in de zaak *Rasmussen* (29 november 1984, NJ 1986/4) overwogen dat het verbinden van termijnen aan de ontkenning van het vaderschap valt binnen de beleidsvrijheid van de verdragsstaten en geen strijd met artikel 8 EVRM oplevert. De wetgever heeft gekozen voor een termijnstelling vanuit het oogpunt van rechtszekerheid. Het stellen van termijnen voorkomt dat nog jaren nadat duidelijk is geworden dat een ander de biologische vader van een kind moet zijn, onzekerheid over het al dan niet ontkennen van het vaderschap en daarmee over de positie van degene die als vader geldt, blijft voortduren (*Kamerstukken II* 1995/96, 24649, 3, p. 17). In de Eerste Kamer is gevraagd of er niet in een hardheidsclausule zou moeten worden voorzien 'voor die gevallen waarin geen enkel belang is gediend met het

stellen van een termijn', maar daarop heeft de regering ontkennend geantwoord.

De rechtbank is van oordeel dat in het onderhavige geval echter geen enkel belang is gediend bij handhaving van de in geding zijnde termijnstelling. Alle betrokkenen zijn het erover eens dat de wettige vader niet de biologische vader van verzoeker is. Niet valt in te zien dat de termijnen in deze zaak dienen ter bescherming van de belangen van een kind. Integendeel, de belangen van verzoeker verzetten zich juist tegen termijnstelling. In het onderhavige geval valt evenmin in te zien welk belang de rechtszekerheid dient nu verzoeker in de afgelopen jaren *family life* heeft opgebouwd met de vader en zowel de moeder als de wettige vader zich refereren aan het verzochte. Geen van betrokkenen wil dat de wettelijke presumptie van vaderschap gehandhaafd blijft, terwijl ook anderszins geen zwaarwegende redenen aanwezig zijn die aan de aantasting van het vaderschap in de weg staan.

Nu geen enkel belang is gediend bij handhaving van de termijnstelling, is de rechtbank van oordeel dat de termijnstelling van artikel 1:200 lid 6 BW en het daarbij behorende overgangsrecht in de onderhavige situatie een inmenging oplevert in het *family life* waarvoor geen rechtvaardiging als bedoeld in artikel 8 lid 2 EVRM kan worden gevonden. De rechtbank laat de termijnoverschrijding buiten beschouwing.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 10-08-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:4998

Zaaknummer: C/13/608071 / FA RK 16-3252

RECHTSPRAAK

Hof acht uithuisplaatsing onrechtmatig. Er had niet geconcludeerd mogen worden dat de gronden voor uithuisplaatsing aanwezig zijn. De stellingen van de gecertificeerde instelling zijn niet concreet gemotiveerd en daaraan ligt geen deugdelijk onderzoek ten grondslag. De Raad voor de Kinderbescherming is teruggekomen van zijn eerdere standpunt dat het gevaar van een tunnelvisie en selffulfilling prophecy op de loer lag, maar met een flinterdunne, ondoorzichtige en onduidelijke motivering.

Het gaat om de verlenging van een uithuisplaatsing over een voorbije periode van 25 mei 2016 tot 25 juli 2016. Er is niettemin een rechtens relevant belang om de rechtmatigheid van de uithuisplaatsing te laten toetsen. Aan de ouder die daarom verzoekt wordt het procesbelang niet ontzegd op de enkele grond dat de periode waarvoor de maatregel gold inmiddels is verstreken (ECLI:NL:HR:2011:BR5151).

Naar het oordeel van het hof had op grond van de overgelegde stukken en het verhandelde ter zitting door de rechtbank niet geconcludeerd mogen worden dat de gronden voor een uithuisplaatsing aanwezig zijn. De stellingen van de gecertificeerde instelling, waaraan de noodzaak voor de machtiging is ontleend, zijn niet concreet gemotiveerd en daaraan ligt geen deugdelijk onderzoek ten grondslag. Uit psychodiagnostisch onderzoek van de moeder is bovendien gebleken dat – anders dan de gecertificeerde instelling (GI) vermoedde – niet is voldaan aan de DSM-criteria voor een persoonlijkheidsstoornis, noch aan de criteria voor een autismespectrumstoornis. De GI zet daartegenover weliswaar observaties van diverse personen, maar die zijn geen van allen gekwalificeerd om een diagnose te stellen.

Verder neemt het hof in aanmerking dat de moeder heeft aangetoond dat zij in het belang van de minderjarige kan denken en handelen, door kort na de geboorte van de minderjarige in te stemmen met een vrijwillige uithuisplaatsing, omdat zij inzag dat zij op dat moment de zorg voor de minderjarige niet aankon. Ook nadien, toen de moeder constateerde dat vier uur aaneensluitend contact te belastend was voor de minderjarige, heeft de moeder de belangen

van de minderjarige voor haar eigen belang gesteld.

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) constateert in zijn rapport van 7 januari 2016 dat de gezinsvoogd en pleegzorgmedewerker onvoldoende bij machte lijken om hun stelligheid los te laten en zodoende de moeder een eerlijke kans te geven om te laten zien of zij uiteindelijk opvoedingsverantwoordelijkheid zal kunnen dragen. Daardoor ligt het gevaar van een tunnelvisie en daarmee een *selffulfilling prophecy* op de loer, aldus de raad. Het hof acht het onbegrijpelijk dat de raad op dit standpunt in januari jl. is teruggekomen, uitsluitend op basis van het feit dat de medewerkers van de GI de moeder niet alleen met de minderjarige hebben gelaten. Het vorenstaande acht het hof een flinterdunne, ondoorzichtige en onduidelijke motivering van de zijde van de raad. Met name in zaken waarin diep wordt ingegrepen in het *family life* mag ook van de raad worden verlangd dat hij zijn visie met betrekking tot de belanghebbenden deugdelijk en inzichtelijk motiveert. Het kan niet zo zijn dat eerst gekomen wordt tot de conclusie dat er sprake zou zijn van een tunnelvisie en vervolgens zonder grondige motivering daarvan wordt afgestapt.

De conclusie is dat de uithuisplaatsing onrechtmatig is geweest. Dit klemt temeer daar de minderjarige die na zijn geboorte mede op initiatief van de moeder die vanwege een langdurige ziekenhuisopname toen niet voor hem kon zorgen in een crisispleeggezin is geplaatst, drie maanden later al in een perspectiefbiedend pleeggezin is geplaatst, hetgeen impliceert dat de band tussen ouder en kind blijvend verbroken zal worden. Onder deze omstandigheden acht het hof dit in strijd met artikel 8 EVRM en artikel 3 IVRK.

Het hof stelt verder een veel intensievere contactregeling in de plaats van de contactregeling die de gecertificeerde instelling had vastgesteld.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 10-08-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:2383

Zaaknummer: 200.193.520/01

RECHTSPRAAK

Benoeming neutrale executeur wegens ernstig verstoorde familieverhoudingen. Hof wijkt af van de testamentaire bepaling dat de executeur geen recht heeft op loon op grond van artikel 4:159 lid 3 jo. artikel 4:144 lid 3 BW.

Het hof overweegt ten aanzien van de vraag of de rechter op grond van het testament van erflaatster bevoegd is een vervangend executeur te benoemen, als volgt. In het testament van erflaatster is onder meer opgenomen: 'indien een benoemde executeur komt te ontbreken, is de kantonrechter op verzoek van een belanghebbende bevoegd een vervanger te benoemen (art. 4:142-1 BW)'. Vast staat dat de aanvankelijke executeur ontslagen is uit zijn functie van executeur en dat de in het testament benoemde vervangende executeur de benoeming niet (onvoorwaardelijk) heeft aanvaard. Het hof is derhalve bevoegd om een vervangend executeur te benoemen en zal dat doen.

Gelet op de ernstig verstoorde familieverhoudingen acht het hof het van belang dat een neutrale, professionele executeur benoemd wordt. Het hof benoemt een notaris te Rotterdam tot executeur.

Erflaatster heeft bij testament bepaald dat de executeur geen recht heeft op loon. Ingevolge artikel 4:159 lid 3 BW kan de rechter op grond van onvoorziene omstandigheden, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de bewindvoerder, van de rechthebbende of iemand in wiens belang het bewind is ingesteld, voor bepaalde of onbepaalde tijd de beloning anders regelen dan bij de uiterste wil of de wet is aangegeven. Via de schakelbepaling van artikel 4:144 lid 3 BW is artikel 4:159 lid 3 van overeenkomstige toepassing verklaard op de beloning van de executeur. De kantonrechter kan derhalve op grond van onvoorziene omstandigheden de beloning anders regelen dan bij de uiterste wil of de wet is bepaald. Het begrip onvoorziene omstandigheden dient te worden begrepen in de zin van artikel 6:258 BW. Van belang is van welke omstandigheden erflater bij het instellen van de executeur is uitgegaan en of hij – al dan niet stilzwijgend – met het optreden van onvoorziene omstandigheden rekening heeft willen houden.

Naar het oordeel van het hof is in onderhavig geval sprake van onvoorziene omstandigheden

in de zin van artikel 6:258 BW, daaruit bestaande dat de oorspronkelijke executeur is ontslagen uit zijn functie als executeur, dat de in het testament benoemde vervangende executeur de benoeming tot executeur niet (onvoorwaardelijk) heeft aanvaard en dat de familieverbanden zodanig zijn verstoord dat benoeming van een onafhankelijke executeur noodzakelijk is geworden om tot afwikkeling van de nalatenschap te komen. Naar het oordeel van het hof mag onder die omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ongewijzigde instandhouding van de testamentaire bepaling dat de executeur voor zijn werkzaamheden geen loon ontvangt, niet worden verwacht. Het hof zal derhalve de beloning van de executeur anders regelen dan in het testament is aangegeven en bepalen dat de executeur zijn werkzaamheden zal verrichten tegen het door zijn kantoor gebruikelijk gehanteerde uurtarief.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 20-07-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:2370

Zaaknummer: 200.180.398/01

Rechters: P.B. Kamminga, A.N. Labohm en M.A.J. Burgers-Thomassen

Wetsartikelen: 4:142 BW, 4:144 BW, 4:159 BW en 6:258 BW

RECHTSPRAAK

Nihilstelling partneralimentatie wegens grievend gedrag. Vrouw beschuldigt man ten onrechte van vergiftiging van hun ernstig gehandicapt kind. Hof bekrachtigt beschikking rechtbank. Hof oordeelt dat de vrouw de in het maatschappelijk verkeer in acht te nemen zorgvuldigheid en betamelijkheid zo ver heeft overschreden dat een einde is gekomen aan de lotsverbondenheid van de man jegens de vrouw.

Centraal in de procedure in hoger beroep staat de stelling van de man dat de vrouw hem geheel ten onrechte beschuldigt van vergiftiging van hun ernstig gehandicapte kind, dat zij hem sinds het verbreken van de relatie bestookt met e-mails daarover, dat zij ook de hulpverleners die bij het kind betrokken zijn daarover bericht en dat zij haar ongefundeerde beschuldigingen uit op publieke fora als Facebook, ten overstaan van (ex-)collega's van de man en in gerechtelijke procedures en bij de politie melding heeft gemaakt van vergiftiging van het kind door de man. Deze gedragingen zijn volgens de man zodanig grievend, dat de lotsverbondenheid tussen hem en de vrouw is geëindigd en dat van hem in redelijkheid niet kan worden gevergd dat hij nog bijdraagt in de kosten van het levensonderhoud van de vrouw.

Het hof gaat na of er voldoende feiten en omstandigheden zijn gesteld of gebleken, die maken dat van de alimentatieplichtige in redelijkheid niet of niet ten volle kan worden gevergd in het levensonderhoud van de alimentatie gerechtigde te voorzien.

Het hof overweegt als volgt. Lotsverbondenheid is een van de voornaamste gronden voor de alimentatieplicht. Niet het mogelijke wangedrag op zichzelf, maar het bij dergelijk gedrag vorderen van steun kan in dat geval een zo kwetsende bejegening van de aangesprokene opleveren, dat van deze laatste betaling van onderhoud moreel niet of niet ten volle kan worden gevergd. De enkele constatering van grievend gedrag jegens de onderhoudsplichtige van degene die alimentatie verzoekt, leidt niet zonder meer ertoe dat de lotsverbondenheid niet langer aanwezig is. Voorts dient in het algemeen terughoudendheid te worden betracht bij de beoordeling of zich in een concreet geval een zodanige situatie voordoet, mede gelet op het

onherroepelijke karakter van een beëindiging of matiging van de onderhoudsverplichting. Ook dient te worden bedacht dat het op zichzelf niet ongebruikelijk is dat een relatiebreuk dan wel een echtscheiding gepaard gaat met de nodige emoties. Niet iedere vorm van wangedrag dan wel grievend gedrag is daarom aanleiding om de onderhoudsverplichting te matigen.

Het hof vermeldt vervolgens veel feiten uit een ANK-melding, patiëntverslagen, een evaluatiegesprek van de instelling waar het kind een deel van de week verblijft, een melding bij de politie, het plan van aanpak van de ondertoezichtstelling.

Het hof concludeert als volgt. De ingrijpende en ongefundeerde beschuldigingen van de vrouw, het permanent diskwalificerende karakter van de beschuldigingen, de lange periode dat de vrouw deze beschuldigingen uit van inmiddels vier jaren, het continueren van haar gedrag en het beschikbaar houden van diskwalificerende informatie op social media, brengen het hof tot het oordeel dat de vrouw de in het maatschappelijk verkeer in acht te nemen zorgvuldigheid en betamelijkheid ver heeft overschreden, en wel in die mate dat die gedragingen in onderlinge samenhang bezien een einde hebben gemaakt aan de lotsverbondenheid van de man jegens de vrouw, die nu juist een van de voornaamste gronden is voor de alimentatieplicht. Van de man kan in redelijkheid niet gevergd worden dat hij nog langer een bijdrage levert in de kosten van levensonderhoud van de vrouw omdat door het kwetsende en grievende gedrag van lotsverbondenheid geen sprake meer is. Het hof bekrachtigt de nihilstelling van de partneralimentatie door de rechtbank.

Opmerking: Waarom is hier, nu aan de lotsverbondenheid, zoals het hof concludeert, door het grievende gedrag een einde is gekomen, de alimentatieplicht niet beëindigd? Een nihilstelling brengt mee dat de vrouw op enig moment opnieuw om alimentatie zou kunnen verzoeken. SW

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 30-06-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:5326

Zaaknummer: 200.169.533

RECHTSPRAAK

Verzoek tot schorsing van de uitvoerbaarverklaring bij voorraad van een beschikking tot afgifte van een machtiging tot uithuisplaatsing door het hof toegewezen.

Aan de orde is het verzoek van verzoekster in haar hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van het kind, om schorsing te bevelen van de werking van de bestreden beschikking van de kinderrechter waarbij op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de raad) een machtiging is verleend tot uithuisplaatsing van het 17-jarige kind tot uiterlijk haar meerderjarigheid. Deze beslissing is door de kinderrechter zonder motivering uitvoerbaar bij voorraad verklaard.

Het hof is van oordeel dat het belang van verzoekster (en het kind) bij schorsing van de tenuitvoerlegging van de beschikking zwaarder weegt dan dat van de raad bij tenuitvoerlegging daarvan. Het hof heeft daarom de tenuitvoerlegging van de beschikking van de kinderrechter geschorst en heeft daartoe als volgt overwogen. De kinderrechter heeft geoordeeld dat de uithuisplaatsing van het kind noodzakelijk was en heeft daarom de machtiging tot uithuisplaatsing verleend. Echter thans, bijna twee maanden na die beschikking, is nog geen uitvoering gegeven aan die verleende machtiging. Het is nog maar de vraag of de uithuisplaatsing, zo er toch uitvoering zal worden gegeven aan de machtiging, op een zodanige termijn voor de datum waarop het kind meerderjarig wordt door de raad en/of de gecertificeerde instelling kan worden gerealiseerd zodanig dat de uithuisplaatsing voor het kind het beoogde effect bewerkstelligt. Dat de raad te kennen heeft gegeven geen verweer te zullen voeren ten aanzien van het verzoek van verzoekster in de hoofdzaak, waarin zij verzoekt de bestreden beschikking te vernietigen en het verzoek tot het verlenen van een machtiging uithuisplaatsing alsnog af te wijzen, wijst er in ieder geval niet op dat het de raad er alles aan gelegen ligt de uithuisplaatsing alsnog te bewerkstelligen. Bovendien getuigt een wisseling van gezinsvoogd in de periode waarvoor de machtiging uithuisplaatsing is verleend niet van een blijk van urgentie bij de uithuisplaatsing, te meer niet nu er nog geen contacten waren gelegd door de gezinsvoogd ten tijde van de behandeling van het schorsingsverzoek. Gelet hierop heeft het hof het verzoek tot schorsing derhalve toegewezen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 23-06-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:5161

Zaaknummer: 200.191.773/02

RECHTSPRAAK

Hoger beroep van de zorgregeling die de rechtbank als nevenvoorziening in het kader van de echtscheidingsprocedure tussen partijen heeft vastgesteld. Ter zitting in hoger beroep doet de Raad voor de Kinderbescherming een mondeling verzoek tot ondertoezichtstelling van de kinderen van partijen voor de duur van een jaar. Partijen hebben met dit verzoek ingestemd. Hof wijst het verzoek toe.

Aan de orde is het hoger beroep van de zorgregeling die de rechtbank als nevenvoorziening in het kader van de echtscheidingsprocedure tussen partijen heeft vastgesteld. Bij gelegenheid van de mondelinge behandeling van dit hoger beroep heeft de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de raad) het hof verzocht de kinderen van partijen onder toezicht te stellen voor de duur van een jaar.

Het hof is van oordeel dat de raad in het onderhavige geval, waarin partijen onvoorwaardelijk en zonder voorbehoud hebben ingestemd met het uitspreken van de ondertoezichtstelling van de kinderen, ontvankelijk is in zijn verzoek tot ondertoezichtstelling van de kinderen. Het hof is van oordeel dat voldoende is gebleken van gronden die een ondertoezichtstelling van de kinderen rechtvaardigen. De raad heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat er door de voortdurende strijd tussen partijen ernstige zorgen bestaan omtrent de ontwikkeling van de kinderen. Door deze strijd bestaat de aanmerkelijke kans dat de kinderen op kortere of langere termijn in een loyaliteitsconflict komen te verkeren. Daarnaast is bij een van de kinderen sprake van een belaste medische situatie waardoor hij extra kwetsbaar is. De hulpverlening die tot op heden is ingezet, heeft niet of nauwelijks geleid tot enige verbetering van de situatie. Met de juiste inzet van hulp in het gedwongen kader van een ondertoezichtstelling kan worden gewerkt aan verbetering van de onderlinge verhouding tussen de ouders, waardoor de strijd tussen hen kan verminderen en kan voorts worden gewerkt aan verbetering van het onderling vertrouwen, waarmee de thans bestaande bedreiging van de kinderen op termijn kan worden weggenomen. Het hof heeft derhalve het niet door de ouders weersproken verzoek van de raad toegewezen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-06-2016

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2016:4701

Zaaknummer: 200.192.343